179124

K44204206 : สาขาวิชาภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม
คำสำคัญ : รูปแบบและลักษณะการตั้งอุตสาหกรรมสีข้าว

ประเทือง พฤกษาพิทักษ์กุล : การศึกษารูปแบบที่ตั้งและลักษณะการตั้งของอุตสาหกรรมสีข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี (A STUDY OF RICE MILL PATTERNS AND TREND IN SUPHANBURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: อ. ดร .วรพจน์ ชอบธรรม. 120 หน้า. ISBN 974-11-6121-2

อุตสาหกรรมสีข้าวเป็นอุตสาหกรรมเกษตรพื้นฐานและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เป็นอุตสาหกรรมที่มีการส่งออกอยู่ในระดับต้น ๆ ของประเทศ อุตสาหกรรมสีข้าวแสดงถึงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบทางด้านการจ้างงานภาคอุตสาหกรรม จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบทางด้านการจ้างงานระดับต้นของภาคกลาง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบลักษณะการตั้งเชิงพื้นที่ของอุตสาหกรรมสีข้าวจังหวัดสุพรรณบุรี และโครงสร้างอุตสาหกรรม

วิธีการดำเนินการศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการตั้งอุตสาหกรรมสีข้าวจังหวัดสุพรรณบุรีโดยการใช้แบบสอบถามและข้อมูลจากภาครัฐและเอกชน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ดัชนีวัดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ(Revealed Comparative Advantage) และดัชนีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม (Index of Concentration) รวมทั้งการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สารสนเทศทางภูมิศาสตร์(Geographic Information System) ได้แก่ โปรแกรม ARCVIEW และโปรแกรม ARC/INFO ซึ่งนำมาใช้ในการกำหนดข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ในรูปแบบทางภูมิศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมสีข้าวจังหวัดสุพรรณบุรีมีความโดดเด่นในด้านการจ้างงานในภาคกลาง โดยวัดจากค่าความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (L.Q.=1.52) ซึ่งแสดงว่าลักษณะการตั้งอุตสาหกรรมสีข้าวในจังหวัดสุพรรณบุรีพื้นที่มีการกระจุกตัวอยู่ในระดับต้น ๆ ของประเทศ โดยในปี 2545 การกระจุกตัวอุตสาหกรรมสีข้าวอยู่ในพื้นที่ 19 ตำบลใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางปลาม้า อำเภอเมือง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสองพี่น้อง อำเภอเดิมบางนางบวช และอำเภอสามชุก มีดัชนีการกระจุกตัวเท่ากับ 72.30 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การกระจุกตัวอุตสาหกรรมสีข้าวปี พ.ศ. 2545 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2540 มีการเปลี่ยนแปลงการตั้งอุตสาหกรรมสีข้าวในพื้นที่ 4 ตำบล คือ ตำบลวังน้ำซับ ตำบลปากน้ำ ตำบลยางนอน และตำบลดอนเจดีย์ อุตสาหกรรมสีข้าวมีความเชื่อมโยงแบบย้อนกลับ และแบบไปข้างหน้าในลักษณะเดียวกันโดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุตสาหกรรมสีข้าว และอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอและจังหวัดไปทางทิศเหนือได้แก่ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ทิศใต้อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม การเชื่อมโยงไปข้างหน้าของอุตสาหกรรมสีข้าวได้แก่ การทำเส้นก๋วยเตี๋ยว การผลิตอาหารสัตว์ และการทำอิฐ และปัจจัยที่มีสำคัญมากที่สุดในการตั้งอุตสาหกรรรมสีข้าวจังหวัดสุพรรณบุรี คือ การตั้งในแหล่งวัตถุดิบหรือใกล้วัตถุดิบร้อยละ 97 รองลงมา คือ ใกล้เส้นทางคมนาคมขนส่งร้อยละ 74

179124

K 44204206: MAJOR INDUSTRIAL GEOGRAPHY

KEY WORDS: RICE MAILLING LOCATION

PRATHUNG PREUGSAPITTAKKUL : A STUDY OF RICE MILL PATTERNS AND TREND IN SUPHANBURI PROVINCE. THESIS AVISOR: WORAPOT CHOBTHUM, Ph.D. 120 pp.
ISBN 974-11-6121-2

Rice mill industry, as one of the primary agro industries and major exporting items, has played its significant role in the Thai economy. The rice mill Industry has shown its comparative advantage in employment, whereas Suphanburi province shows high level on comparative advantage in employment in the Central region of Thailand.

The objective of this study is to focus on rice mill patterns and trend, as well as, industrial structure in Suphanburi province

Methodologies of this study are based on analyses of the effected factors on setting up rice mill industry in Suphanburi province, using the questionnaire and secondary data as responded by both the public and private sectors. The analyzed statistics are Revealed Comparative Advantage, Index of Concentration, and Geographic Information System i.e. ARCVIEW and ARC/INFO.

The result of this study shows that Suphanburi province is significance in terms of employment in the Central region of Thailand, as a result of the Revealed Comparative Advantage at L.Q equaled to 1.52, (L.Q.= 1.52). It is indicated that the pattern of rice mill industry in Suphanburi province is a high concentrative area in the country.In 2002, the rice mill concentration areas were located in 19 Tambons of the 6 Districts, namely Banpama, Muang, Son-Pi-Nong, Derm-Bang-Nang-Buat and Sam-Chuk District, with the concentrated index at 72.30. With regard to the changing of rice mill concentration area in year 2002 as compared with year 1997, there was the change of setting up of rice mill industry in 4 Tambons, namely Wangnamsub, Pargnum, Yangnon and Donjedee. Rice mill industry has its backward and forward linkages, especially the medium and large-scale industry located in the rice mill industrial areas and on the road linking to other districts and provinces. For example: the northern part are Sankaburi district and Chainat province; the southern are Banglen and Kampaengsang districts of Nakornpathom province. The forward linkage industries of the rice mill industry are noodle, animal feed meal and brick industries.The most important factors to set up rice mill industry are raw material resources and transportation network by considering the raw material resources as the first priority factor at 97 %, and followed by transportation network as the second priority factor at 74 %.